

Scînteia tineretului

Organ Central al Uniunii Tineretului Muncitor

Anul XIV, Seria II-a, Nr. 2722

4 PAGINI — 20 BANI

Simbătă 8 februarie 1958

Succesele brigăzilor de tineret de la Hunedoara

Brigăzile de tineret de la Cominatul siderurgic din Hunedoara dau patriei peste plan cantități sporite de metal obținute îndobîzbi prin îmbunătățirea indicilor de utilizare a agregatelor.

Între 1 ianuarie — 5 februarie brigăzile de tineret de la oțelăria Martin au elaborat 35 șarje rapide și au dat peste plan 1330 tone de oțel de bună calitate. La cuplorul nr. 3, care a trecut de curînd sub patronajul tineretului, brigada prim topitorului Alexandru Nojogan a topit cu 255 tone mai mult oțel decât era planificat. Tinerii din secția laminării și-au înlocuit planul de producție pe aceeași perioadă cu 705 tone de laminate.

Venind în sprijinul topitorilor de la oțelărie, brigăzile de tineret din celelalte secții ale combinatului au adunat de la începutul anului și pînă acum 246.080 kg. de fier vechi.

Realizările industriei noastre chimice

Succesele de industrie chimică arată că această importantă ramură a economiei noastre naționale se dezvoltă pe o linie ascendentă. Astfel planul de producție globală prevăzută pe prima lună a anului 1958 a fost îndeplinit în proporție de 104,4 la sută; această depășire reprezintă o creștere de 25,6 la sută față de realizările din luna ianuarie 1957.

Măsurile tehnico-organizatorice aplicate în întreprinderi la producerea și tehnicienii, ca și folosirea rațională a capacității de producție a avut ca rezultat depășirea planului pe sortimente. Producția de coloranți, de piadă, a intrat cu încredere în planul cu 6,4 la sută, producția de clorhid și acid clorhidric cu 8 la sută.

Însemnate depășiri au fost obținute la medicamente, negru de fum, acid sulfuric etc. În comparație cu aceeași perioadă a anului trecut industria chimică a dat cu 3000 tone mai mult acid sulfuric, cu 359 tone mai mult negru de fum, cu 726 tone mai mult sodă caustică etc.

CONȘTIINȚA RĂSPUNDERII PENTRU PRESTIGIUL MĂRCII DE FABRICĂ

La montaj piesele sint asamblate și nu după mult timp motorul sau compresorul este dus la examen, la bancul de probă. I se încearcă puterea, consumul și dacă aprecierea este „foarte bine”, primește un număr și inscripția: „Fabricat în R.P.R. — Timpuiri Noi”. Zilele trecute, motorul de 6 C.P. a primit nr. 6.200 iar motorul semi-Diesel 25 m. 5800.

Vechele fabrici „Lemaitre”, cu hale degolite, în care ninge și ploua ca afară, cu turnătorii în care mulți muncitori și-au pierdut sănătatea, au dispărut. Le-a luat locul un zădărnice, cu hale noi, cu mașini noi, iar pe frontispiciu o firmă — ca un simbol: „Timpuiri Noi”.

„Lemaitre” niciodată nu s-au fabricat motoare sau compresoare. Ele se importau. Dar prin 1950 zădărnice au început să producă motoare și-au început să exporte.

Trebuie subliniat faptul că șapte ani de zile cartea de vizită a uzinei nu a fost pătâlă.

Colectivul de muncă de la „Tim-

In întîmpinarea „Zi-ei Ceferiștilor” Roadele aplicării experienței sovietice

Experiența feroviarilor sovietici este de mare folos ceferiștilor în lupta lor pentru înfrîngerea transporturilor pe calea ferată. Inițiativa de a transporta un volum de mărfuri sporit cu un număr redus de locomotive, pornită de feroviarii sovietici de la Osnova, de exemplu, este aplicată în prezent în toate regiunile C.F.R.

Ceferiștii noștri, care folosesc această inițiativă încă din luna mai 1957, au sporit parcursul mediu zilnic al locomotivelor de la 173 km. la 201 km. În acest fel ei au realizat o economie de 12 locomotive la trenurile de marfă, în timp ce volumul de mărfuri transportat a crescut cu circa 12 la sută față de acela înregistrat înainte de aplicarea acestei metode. Valoarea economiei de combustibil realizată în acest fel se ridică la aproape 2.000.000 lei.

Rezultatele obținute de ceferiștii noștri în urma aplicării inițiativei feroviarilor de la Osnova au făcut ca în scurt timp această metodă să fie aplicată și de ceferiștii de pe cuprinsul regiunilor București, Craiova, Timisoara, Cluj și Oradea, ceea ce economisit în total 24 de locomotive la trenurile de marfă și călătorii.

Pînă acum, pe rețeaua locomotivelor ferate s-a realizat o economie de peste 40 locomotive care au fost utilizate pentru satisfacerea altor cerințe de transport.

Un sfert de veac

În februarie 1933 muncitorii ceferiști și petrolști conștii de Partidul Comunist din România au înscris o pagină glorioasă în istoria luptei revoluționare a clasei noastre muncitoare. Fotografia alăturată, făcută la 15 februarie 1933 în timpul eroicilor lupte greviste de la „Grivița”, reprezintă mil de muncitori ceferiști, vîntnici și tineri. În curtea Atleților „Grivița” în grevă. Și acest document fotografic ne vorbește despre amploarea luptei ceferiștilor care s-au ridicat cu toții, la chemarea P.C.R., pentru apărarea intereselor vitale, împotriva capitalismului, împotriva fascizării țării.

În aceste lupte, Uniunea Tineretului Comunist din România, văstar credincios al P.C.R. și-a adus contribuția. U.T.C. a mobilizat tineretul

muncitor la înfrîngerea chemării partidului. Facsimilul pe care-l publicăm reprezintă un fragment dintr-un material apărut în Buletinul C.C. al U.T.C. din ianuarie 1933. În acest material se arată măsurile luate de U.T.C. pentru întărirea muncii în rândurile tinerilor ceferiști

Deci, de acum reiese prima sarcină: concentrarea forțelor celor mai bune pentru luarea și înfrîngerea legăturilor și organizațiilor noastre la C.F.R. De a începe munca, din primul moment, pe un teren cât se poate de larg creând nuclee în toate secțiile, legându-le cu șosele de tineri din sindicate, prin cercuri culturale, de presă etc. Pentru realizarea acestora cum și pentru asigurarea educării în spiritul disciplinei și al luptei celulelor C.F.R. este foarte bine de a pune din elementele cele mai bune în instructor special la C.F.R.

2) Întăi sarcina noastră principală de bază rămâne organizarea acțiunilor zilnice ale maselor de ceferiști, pentru revendicările lor cele mai arzătoare parțiale. În primul rând împotriva scăderii salariilor; împotriva scurtării timpului de lucru fără menținerea salariului — pe o condiție a acestora se cere aplicarea riguroasă a tacticii de front unic de jos, care la C.F.R. se cere mai mult ca oriunde tocmai din cauză că burghazia caută desbinarea.

VIE ACTIVITATE IN COMPANIA ELECTORALĂ

De pildă, el a cerut ca brigăzile rămase în urmă, cum a fost zădărnice, să primească ajutorul celor mai activi.

LIDIA POPESCU

CONTINUARE PAG. II

Larga participare a cetătenilor la întîlnirile cu candidații F.D.P.

Dezbaterea profundă și sugestia * Propunerii ale alegătorilor traduse în viață

De câteva zile în întreaga țară s-a desfășurat înouleite adunări obștești în cadrul cărora cetățenii se întîlnesc cu candidații F.D.P. pentru alegerea de deputați în sfaturile populare. Întîlnirile, care se bucură de o largă participare, prilejuiesc rodnice schimburi de păreri asupra gospodăririi orașelor și satelor patrii.

La București, din dimineața zilei de 6 februarie au avut loc 373 de asemenea adunări la care au participat mii de alegători.

Peste 2.400 de cetățeni au luat cuvîntul, mulți dintre ei fiind propuneri pentru îmbunătățirea activității sfaturilor populare.

La înfrîngerea și alegătorii a inginerului Anton Vlădoiu, președintele Sfatului Popular al Capitalei, candidat în circumscripția electorală nr. 133, s-a arătat, printre altele, că în ultimii doi ani în București sute de mii de cetățeni au participat la acțiunile de gospodărire obștească a orașului.

Astfel au putut fi înfrîngute toate planurile importante lucrări edilitare, realizînduse economii în valoarea de circa 75 de milioane de lei. Dintre acestea lucrări, nu mai în anul 1957 se numără pavarea a zece de străzi mărginașe

Politica partidului deschide drum spre noi realizări

Orice s-ar spune, gospodării rămin tot gospodării. De asta m-am convins din nou aseară. Într-o sală obișnuită de cursuri a Institutului Politehnic, s-au strîns cetățeni de pe Calea Grivitei, str. Polizii și alte străzi care fac parte din circumscripția electorală nr. 172, I. V. Stalin. Au venit să se întîlnesc și să discute cu candidatul F.D.P. — tînărul inginer Nicolae Stere, asistent la Institutul Politehnic.

Întîlnirea a fost fixată pentru ora 18. Dar și cetățenii și candidatul au venit cu mult înainte. Treburile gospodărești li interesază doar deopotrivi în aceeași măsură. Asta a reieșit foarte clar mai ales din discuțiile purtate — Vedeti, spune ing. Nicolae Stere, înaintea țării asta a noastră schimb de m-o mai lucruri. Numai în ultimii ani, cite lucruri nu s-au făcut! Să vorbim numai de realizările raionului nostru.

Între altele, cite lucruri n-au fost înfrîngute în ultimii ani în raionul Stalin cu sprijinul de fier

J. ALPIN

(Continuare în pag. III-a)

Candidatul unei circumscripții electorale noi

O cameră obișnuită din noul oraș muncitoresc. Atmosfera este plăcută, sărbătorească. În mijlocul oamenilor stă oțelarii Petru Foru. El e candidat F.D.P. în circumscripția electorală orășenească nr. 24. Cetățenii vorbesc mult, ca între prieteni.

Cineva spune că acum cîțiva ani n-ar fi putut candida nimeni în circumscripția aceasta pentru simplul motiv că ea nu exista. Acum, orașul muncitoresc din Hunedoara s-a dezvoltat mult. Peste 1.000 apartamente mai sînt locuite de siderurgii și constructori. Altele sînt în curs de construire. S-au înființat magazine textile și alimentare, străzile s-au asfaltat, s-au construit un spital modern, un stadion și un club-cinema, un complex restaurant-berărie, cofetărie, prin oraș circula autobuse. S-au făcut blocuri pentru cei necăzătorii.

Oamenii vorbesc pe rînd. Unii despre contribuția sfatului popular, alții despre muncile voluntare pentru curățenia și amenajarea de spații verzi. Mulți vorbesc despre ceea ce ar mai trebui făcut.

Tînăra Elena Petrović face apel la locatarii blocului D să participe la munca de amenajare a unui sear și a unui mic parc.

Ing. T. Tudorov propune candidaturii să sprijine urgentarea lucrărilor de terminare a sălii cinematografului. Dionisie Munteanu vrea să organizeze cîteva ore de muncă voluntară pentru plantarea de pomi pe marginea drumului. Ioan Mierluța cere candidaturii să se intereseze de aprovizionarea magazinelor cu unele articole de încălzire.

Petre Foru notează totul. S-au făcut multe, dar și multe mai sînt de făcut.

GH. PAVEL

Din vechea aritmetică ELECTORALĂ

212 reprezintă mai puțin decît 245?

Întreabă pare naivă și hărăzită a fi tratată cu un zîmbet ironic. Cine a trecut pe băncile a

212 reprezintă numărul voturilor pe care candidatul guvernamental le-a obținut în comuna Clărengești din județul Argeș în alegerile din 1928.

245 reprezintă numărul cetățenilor care au declarat public că au votat cu opoziția.

Enigma începe din momentul în care cetățenii au aflat că 212 voturi sînt suficiente pentru victoria în alegeri, în vreme ce 245 de voturi sînt prea puține.

Copiii din comună nu mai dau credință profesorului lor de aritmetică. Dar ce era de cînd betul om? Aritmetica electorală n-avea nimic comun cu ceea ce se învîta în materie de calcul al cifrelor sub acoperșul școlii primare.

Răspoișii măturătorii trecutului înmagazinate în pagini de cărți și te uimesc cu încredințele electorale. O întimplare povestită telegrafic, fără pretenții de jurnale: în comuna Mălăești din județul Prahova cîteva sate s-au prezentat la vot și s-au înregistrat pe candidații opoziției. Firește, conform legii. Dar... Notarul a fugit din comună ca să împiedice depunerea listelor de candidatură. Tăranii au alergat la gară după notar. Aci i-au întîmpinat țandarmii. Înfrîngerea s-a soldat cu cîteva focuri de armă. Tăranii n-au depus acolo lista. La reînnoțarea în sat l-a fost rezervată o surpriză: s-a

M. RAMURA

Inceputul... Începutului

Inceputul... Inceputului este momentul algerii cărții. Cîtitorul se află în fața milioaneilor de volume mai nepuținute decît neofitul de căruia i se cere să aleagă de pe cer o anumită stea. Și totuși există un mijloc sigur care poate călăuzi pe obiectiv spre cartea potrivită. Este vorba de cunoașterea limpede a obiectivului în numele căruia alegi o carte pe de parte, iar pe de altă parte de cunoașterea propriilor puteri.

Cîtitorul experimentat își formulează de la început scopul respectivei acțiuni: are de făcut o lucrare mai întinsă, un simplu referat, de scris un articol cu caracter general sau un studiu mai amănunțit? Trebuie să pregătească un examen ca student sau ca examinator? Urmează să cunoască subiectul în sine sau caută numai completări la un material de bază pe care-l stăpînește? Întă obiective care pot îndruma în chip diferit alegerea cărții: pentru o lucrare mai întinsă, un studiu mai amănunțit, va alege cărți de bază care pot servi ca izvoare sau tratate analitice, lucrări cu caracter istoric ce înfățișează evoluția problemei respective. Pentru un articol cu caracter general, un referat de dimensiuni reduse va prefera lucrările de sinteză, care redau esențialul ocoldind amănunțel. Dacă abia își însușește amănunțel, va îndepărta deodată din calea sa toate cărțile care ar fi putut să-l antreneze de parte de obiectiv sau principal.

Dacă am vorbit despre carte, să nu uităm cîtitorul. Cealaltă condiție riguroasă a orientării în lumea cărților este cunoașterea propriilor puteri în raport cu studiul de pregătire la care a ajuns cîtitorul în momentul cînd alega cartea. Nu poți aborda o ramură de cunoștințe înfrîngute cu ultimele rezultate ale științei respective. O lecție implacabilă, care nemulțumește adevăratul orgoliu cîtitătorului, vrea ca studiul să debuteze cu lucrări de felul introducerilor sau ale materialelor elementare care conțin alfabetul științei respective. Apoi se trece la cunoașterea probleme-

lor mai importante din lucrări speciale, se studiază clasicii și numai ulterior se abordează lucrările de generalizare filozofică. În acel moment, cîtitorul este el însuși specialist și limbajul de specialitate nu-l mai înșălmăntă.

Imaginea limpede a obiectivului e aidoma unui far ce luminează drumul printre nesfîrșitele șiruri de cărți. Conștiința propriei tale pregătiri sau mai precis a propriei tale ignoranțe e ca o busolă ce te menține cu strînicie pe drumul drept, modificîndu-ți întinerul pe măsura sporirii cunoștințelor. Toate acestea reprezintă numai prietele jaloane în știința algerii cărților. Căci vine o vreme cînd practica de cîtitor îți înlesnește să folosești sempre mult mai bine pentru determinarea utilității unei cărți, semne pe care începătorul nu le poate încă interpreta. Ca un mediu experimentat ce știe decifra boala din semnele ce lo trimitte corpul omensc în stetoscop, vei avenge și tu, tinerer începător să știi dacă o carte este demnă de atenția ta, cîntărind în mîntă faimă autorului respectiv, anul apariției, indicațiile zgîrcite ale titlului sau subtitlului, ediția, pricepera celui ce recomandă cartea, precum și altele asemenea indicații. Si este bine să te silești a deveni cît mai grabnic un asemenea diagnostician al valorii cărților pe care ai fi ispitit să le îngrămădești pe masa ta de lucru. Căci te pase și pericole în lumea foarte populată a cărților. Sînt printre ele lucrări pe cit de voluminoase pe atît de searbăde care repetă fără duh ceea ce poti găsi mult mai adînc spus în operele clasicii: dar cu înșăfășare ispititoare dar cu miezul otrăvit de cele mai nestîmțiciose concepții, volume cu „noțite slăbe-n coadă” (cum spune poetul) care etalează o eudonție fastidiosă.

SEN ALEXANDRU

(Continuare în pag. 3-a)

Deschiderea expoziției „DIN VIAȚA oamenilor sovietici”

Vineri la amiază s-a deschis în sala de expoziții a Casei prieteniei romino-sovietice expoziția „Din viața oamenilor sovietici”, organizată de Consiliul General A.R.L.U.S.

Au luat parte Eugen Rodan, secretar al Consiliului general A.R.L.U.S., I. Iser, artist al poporului, oameni de artă și cultură, activiști ai Ariusului.

A fost de față I. S. Ilin, secretar la Ambasada Uniunii Sovietice la București.

Expoziția înfățișează în imagini atrăgătoare și cifre obiective aspecte din viața liberă și îmbelșugată pe care o duc oamenii sovietici, constructorii ai comunismului.

(Agerpres)

Cînd reîncep cursurile universitare

Ministerul învățămîntului și Culturii anunță că vacanța de iarnă a studenților se termină în ziua de 10 februarie e.c.

Cursurile instituțiilor de învățămînt superior se reiau conform planurilor de învățămînt în ziua de marți 11 februarie e.c.

(Agerpres)

A. S. PUȘKIN

Cititorul opereii lui Pușkin se găsește în fața unui geniu atât de vast încât e greu să fie cuprins într-o definiție. Procul care a prins-o cu cuvintele inimile omeșilor infierând tirania țarilor sau prevestind triumful libertății, poetul rînd pe rînd gingaș, răscolit de pasiune sau melancolic, alături, poetul prieteniei și al plăcilor nobile, cercetătorul istoric fără sale în căutarea figurii lui Petru cel Mare, a dramei întințate a lui Boris Godunov și a falsului Dimitri sau a eroilor poporului răzvrătit Stepan Razin și Pugaciov, povestitorul sfătos al minunatele basme rusești — acesta este Pușkin și totuși nu în întregime Pușkin. Căci în el nici patruzeci de ani cât a durat viața acestui gigant al literaturii ruse — nemuritoare nu fost domeniile în care — pana sa, necontenit activă, a lăsat măștile ale unui geniu neobișnuit de fecund. Și totuși marele poet poate fi caracterizat printr-un singur cuvânt — folosit cu prea multă dăruire uneori, dar care în cazul acesta își recapătă toată valoarea inițială. Pușkin a fost în primul rînd o conștiință — una din acele conștiințe frământate de marile probleme ale vremii lor, care nu și pot rămîne credincioase în fața deciziilor sfîșietoare ale libertății.

potelui și cărora el le-a trimis în Siberia, unde fuseseră deportați, înflăcăratul său mesaj în versuri: „In fundul minei siberiene / Răbdarea mîndră v-o păstrați / Nu pieri-naltul zbor al minții / Nici năru-văstri-ndureră...”. Din aceste momente eroice ale timpului său e plămîdit genul lui Pușkin, profund național, popular și iubitor de libertate ca și din acel „duh rusec” pe care l-a întîlnit încă în copilărie, în povestile doicii Arina Rodionovna. Acest spirit național rusec care impregnase toate operele sale, dar care s-a vădit mai devreme și mai izbitor în fermecele-țarilor poem „Ruslan și Ludmila” a stîrnit iritarea unor partizani fanatici ai vechilor canoane poetice, care l-au găsit lipsit de cuvînt ca năvala „unui mușic bărbos în suman și opinel în clubul nobilimii din Moscova”.

Ar trebui să cunoaștem societatea din epoca lui Pușkin în toată complexitatea instituțiilor ei sociale și politice, cu influența pe care acestea le exercitau asupra vieții

temporan spunea că „în toată armata nu exista un singur subofiter — dintre cei cit de cit gîtuitori de carte — care să nu le fi învățat pe de rost” Pușkin plecă în primul său surghiun. (După vreo patru ani, învinuit de ateism, el va fi obligat să se retragă la moșia părintească din Mihailovskoe „sub supravegherea autorităților locale”). În situația destul de penibilă de surghiun (unul dintre șefii săi, contele Voronțov, iritat de demnitatea poetului, îl trimisese „ca să-l mai taie din infamurare”, într-o campanie de „exterminare a lăcustelor” Pușkin a rămas același „răzvrătit” care scrisese în epistola „Către Ceadeev”, „Din somn Rusia s-o trezi! Pe năruta tiranie / Al nostru nume scris va fi”.

Idelle pe care le împărtășește cu noii săi prieteni — generalul Orlov (cunoscut pentru severitatea cu care interzicea ofiterilor să se poarte brutal cu soldații) și alți militari membri ai societății revoluționare secrete — sint aceleași. Ele răzbat chiar și în lucrări care par să aibă foarte puțin legătură cu problemele contemporane cum e impresionanta tragedia „Boris Godunov”. „Jukovski spune că țarul lui va țera această tragedie dar nu-mi vine a crede... — îi scriu Pușkin lui Viazemski, „Deși am conceput-o fără spirit agresiv, n-am izbutit totuși cu nici un chip să-mi ascund urechile sub tichia nebunului”. Dar mai cu seamă răzbat aceste în „Proorocul” care cîntă nobila misiune a artistului profet și în acel vestit mesaj trimis decembrie-țarilor deportați în Siberia. Captiv de fapt, la Mihailovskoe, Pușkin nu a putut să participe la răscoala decembrie-țarilor și vestea înăbușirii ei și a represaliilor care i-au urmat (cinci conducători revoluționari fuseseră spînzuiați iar cei mai buni prieteni ai săi, decembrie-țarul Pușcin — oșin-din la douăzeci de ani de ocnă) l-a zguduit. În prima sa convorbire cu noul țar Nicolae întrebare de a-

artistică, ca să înțelegem de ce viața marelui poet, admirat și iubit, sărbătorit de cei mai valoroși oameni ai timpului său, a fost totuși o necurmă și istovitoare luptă: luptă împotriva țarilor Alexandru I și Nicolae I și a nobilimii, care nu-i puteau țera „răzvrătirea”, astfel că multe din poeziile lui nu au văzut lumina tiparului (ele circulau înose, pe ascuns, în copii manuscrise sau apăreau mutilate de cenzura, lupta cu concepțiile estetice retrograde, pentru spiritul inovator pe care el le-a adus și în alegerea temelor, în maniera lui realistă și în limba pe care, de fapt, a creat-o, dăruindu-i frumusețea graiului popular și minunata sa concizie. Era firesc ca toate acestea să intunece sufletul poetului robust prin temperament și căruia viața sa dăruit un singur lucru cu adevărat luminos: prietenii devotate de care s-a bucurat pînă în ultima clipă a vieții sale (printre aceste prietenii, pe lângă scriitorii de talent și eroii ai mișcării decembrie-țarilor, se înscrisă și cea a genialului Goșol, căruia Pușkin i-a sugerat ideile celor două mari opere: „Revizorul” și „Suflete moarte”).

Pușkin n-avea decît săsprezece ani cînd a scris poezia „Către Linciniu” — prezentată drept o traducere din latină — dar în care poetul adolescent, plîns de idealități de la țarsoala, înfiora de fapt societatea coruptă a vremii lui și pe conducătorii ei exclamînd sfidător: „...sînt libertate-popul / E treaz în mine duhul poporului cel drept”. Cu numai cîțiva ani mai tîrziu, în urma unor epigrame și a vestitelor sale poezii: „Libertatea”, „Satul” și „Către Ceadeev” (despre care un con-

cesta dacă ar fi participat la răscoala în caz că s-ar fi aflat la Petersburg, poetul a răspuns: „Neapărat, majestate! Toți prietenii mei au luat parte la complot. Cum aș fi putut să nu particip și eu?”

Ar fi greu de citat o singură operă dintr-o mare de seamă ale marelui poet — rod al maturității sale artistice — care să nu dovedească aceeași conștiință față de idealurile sale din tinerețe, fie că ne referim la științificitatea satirizării a lumii înalte și la aluziile-destul de clare chiar și pentru cititorul vremii noastre — la lupta pentru libertate, din „Evgheni Oneghin”, fie că e vorba de respectul pe care-l arată popoarelor asuprite, scoțite pe atunci inferioritate în „Tigani” sau în renumitul său „Eu mi-am durat un monument” ori în versuri închinăte eroilor pe care se risicaseră împotriva ingurului turcesc, fie că e vorba de legendarul Stenka Razin. E suficientă lectura acestor opere pentru a înțelega cit de falsă era acea figură acreditată de critica burgheză, a unui Pușkin scriitor al unei „elitice”, inaccesibile maselor populare. El nu se prefăce că-i străduiește pe matrozii, spectatorul vede într-adevăr că el apasă cu toate puterile lui de atlet spre a-l împiedica pe tovarășii săi să

RUSALIN MUREȘANU ROAITĂ

Sirena lui Roaită a străbătut țara odată S-a scurs peste Mările ferate ale țării
Pe fiecare linie ferată, Și în țărîna în care dorm strămoșii
Împlînzind pămîntul ca o chemare Ca într-o înlocuire de rădăcini de țef
Înspre căi viitoare. Ale Griviței Roșii!

HORIA ARAMĂ SÎNT REPETENT

În materile de copilărie Tot ce fac el atît de firesc,
Sînt repetentul, sint gălaganul E atît de caraghios cînd eu fi limit
Care se-ascunde în ultima bancă Copilăria e plină de farmec
Printre colegii cu mult mai mici Pentru că nu poate fi limitată...

Mă zbugul cu el, cît ts de lung, De aceea probabil copil rîd,
Și ei mă acceptă în joc uneori Îngăduitor, de stîngăciile mele,
Și atunci mi-e rușine de picioarele lungi Și mi se simt infinit superiori
Și de risul gros, și de umbra mustății. În copilăria lor adevărată.

In vizită la teatrul din Sibiu

Am vizitat nu de mult Teatrul de stat din Sibiu și am văzut acolo cîteva spectacole. Ceea ce m-a impresionat cel mai mult a fost faptul că dat fiind colectivul restrîns al teatrului, actorii sînt distribuiți în multe piese, fiecare deținînd roluri importante aproape în toate spectacolele. Cu toate acestea, și nu dau semne de obosală pe scenă, ba mai mult, se străduiesc să joace de fiecare dată altfel, să se adapteze rolului respectiv, nepăsînd nimic din personalitatea eroului interpretat la matneiu sau cu o seară înainte, lucru îndeobște destul de greu de realizat. Pe acțiunea „Dorina Stancu”, de exemplu, am văzut și în „Maria Stuart” de Schiller și în „Hanul de la răscruce” de Horia Lovinescu și în „Raptura de Boris Lavrențev”. De fiecare dată, artistul aduce o atmosferă nouă, scoțea la iveală un conținut sufletesc deosebit, adevărat personalajul interpretat. În general am putut observa la majoritatea actorilor teatrului din Sibiu o bună orientare spre viața interioară și coordonatele sociale ale personajelor și o jugă de ostentativitate și simț de sinceritate, devenind un mare chin grețos.

Oricine vizionează spectacolele Teatrului din Sibiu se poate convinge de eforturile reale pe care le face colectivul său de a corespunde tot mai mult înaltei sale misiuni.

Este o adevărată bucurie să știi că în palatul în care-și purtă activitatea și cîntăca asupra țării poporului, vin astăzi zeci de mii de oameni al muncii să se împărtășească din marile comori de frumos ale artei naționale și universale. În anul 1957 auzeau o vizită de aproape 40.000 cetățeni. Fiecare din acești cetățeni a admirat la intrarea în muzeu grupurile statutare reprezentînd „Cele trei grații” după Canova, prețioase vase produse de celebra manufactură din Sevres, apoi a urcat pe splendidele scări spre săliile de pictură și sculptură românească. Acolo a putut vedea lucrări de valoare ale maestrilor picturii noastre, salonul dedicat lui Theodor Aman, tablourile acestuia reprezentînd pe Ludov Vlahuțescu, mama picturului, „Solii turci la Mihai Viteazul”, salonul Grigorescu în care se pot vedea tablouri ca „Întîlnire cu furca”, „Fata și gîndul”, „Poartă în pădure la Vitre”, precum și alte încăperi în care sint expuse lucrări de preț ale altor mari artiști ai noștri: Andreescu, Petrascu, Brîncuși, Veronă, Mirea, Vermont, Ressu, Jean Steriadi, Tonitza, Catargi, Pallady, Jalea, Paciurea, O. Han.

La parter se află sala de artă contemporană în care putem privi tablouri dedicate vieții noastre de azi, tablouri care constituie o minunată confirmare a noii noastre a palatului, ce adăpostește muzeul, la pliza intitulată „Colectivisti la treierat” de Barabos Constantin, „Micii chimisti” și lui Gh. Glăușer, tablă țărîni liberă, „Mîntuitorii lor din tabloul lui Schweitzer-Cumpăna ș. a. m. d.

Muzeul de artă din Craiova

În interiorul sumptuos al celei mai frumoase și înălțate clădiri din Craiova se poate citi următoarea inscripție săpată într-o placă prinsă de perete: „Acestă clădire s-a ridicat la anii 1900-1907 de către Constantin I. Michail și s-a inaugurat în anul 1909 de fiul său Nicolae și Ion”. Stranie și revoluționare coincidențe! În anul cînd spînzurau și suferințele împinzau satele noastre ce se ridicaseră pentru pline și pămînt, în anul în care 11.000 de țărani sărătușari pentru ultima dată țărîni într-o suferință imbrăbișăre cu pămîntul pe care-l munceau și ale cărui roade erau furate, unul din cei mai mari moșieri ai țării sfîșia doborî și suferințele în care trăiau și ultima cărmîndă la un extraordinar de luxos palat clădit din truda, sudoarea și singele robilor săi. Istoria însă are un farmidabil simț al dreptății. Palatul a revenit în zilele noastre adevăraților săi făuritori iar inscripția de pe perete nu mai poate decît să streănască aducere la aminte ale vizitatorilor Muzeului de artă din Craiova.

Există undeva, într-un colț al sufletului, un resort miraculos. După ce s'at uitat acolo ani de zile, vine un cuvînt, o pagină sau o carte și apoi cu un deget, făcîndu-și tresară și să se dezlănțuie. Atunci și se umple sufletul de stări neprevăzute — de amintiri și clănuri, de gînduri a-dince și de visuri înalte. Așa mi sa întîmplat cînd am citit și recitat „Am plecat din sat”, cartea de amintiri și evocări a lui Ion Vlasu, apărută anul trecut la E.S.P.L.A.

Mi-am zis: poate e o vrajă înțelitoare. Poate numai eu, copil de țărîn, care vin din aceeași țară de lume, mă lasă prea ușor înmădat de tulburătoare lumina a paginilor lui Vlasu. E vorba doar de aceeași lume a satului ardelean, de același peisaj atît de familiar mie. Parcă totuși a fost împins însă mult mai înapoi, ca-ntr-o altă viață trăită, de care aproape am uitat. Senzația vine de faptul că multe întîmplări povestite nu sint identice, că diferențe de timp obligă la altă ambianță socială și umană. Dar rămîne comună și permanentă lupta directă a odraslei țărînești cu tainele lumii înconjurătoare (asta voiam să știu, unde anume era lumea? Mai departe de sat, lângă sat, sau lumea era chiar în satul nostru?), acei fond de bucurii și amărăciuni copilărești devenit aproape folcloric — în curte, în grădina, la scaldă, la pîscut vitele, nunși, înmormîntări etc. — măzina spre lumina, ca o țîșnire din întințimea vecurilor, o dragoste statornică pentru țărîna aspră în care își împlinește primele rădăcini.

Și fiindcă Ion Vlasu e o etapă în evoluția marilor proze realiste ardelești — Slavici, Agirbiceanu, Rebreanu, Pavel Dan — satul lui nu e idilic poporanist, învaluit în autohtonism căutat și contrafăcut. Ochiul artistului sfredelește în adîncime, disociază planurile, arată adevărata față a lumii. Așa folcloric înconjurat, în arta lui Vlasu, vechea imagine a țărînului cu fruntea aproape întoarcută o crispată cu chip de muceniec de pe icoanele primitive. Sennițata vine după furună, sau o precede și de aceea are farmecul ei particular. O undă amară străbate peste tot, chiar și în jocurile copilului. N-are rost să povestesc aici toate peripețiile

Utemistul Ion Minoiu are pe șantier un ciclu de lucrări din Tara Oașului, Iași — în atelierul Casel de creație nr. 1 a artiștilor plastici din București — lucrînd la portretul unei studente.

O nouă operetă originală

Ne aflăm în Capitoila, țară de dincolo de mări și țări, unde băncile dau foliment, unde morburile electorale sînt cel puțin dubioase, unde se află și o mică colectivitate de romîni, emigrați acolo cu vrun sferă de vocă în urmă în mîndrețea de a scripa de miseria în care trăiau în țară. Dorul de patrie le mistuie sufletul și nu au decît o singură dorință: să o revadă, să se reintorcă în mijlocul lor lor. De la acest „star” pornește acțiunea operetei „Vis de fericiere”. Pînă la urmă, învingînd greutățile ivite în cale, micul colectiv își vede dorința împlînindu-se și se urcă pe un vapor care pleacă spre țară. Acesta e „finisul” acțiunii. Nu am nimic de obiectat în legătură cu aceste două momente definitorii ale libretului lui George Mihalache și Constantin Cirjan. Dar o idee, fie ea chiar banală, nu constituie încă o garanție a unui libret reușit. Și acest lucru apare cu deosebită claritate în „Vis de fericiere”. Într-adevăr, firul de ață cu care e jesusă acțiunea este... „ab”, tors cu prece multă fantezie... și lipsă de veridicitate și, pe de altă parte, cuprînzînd momente de achi-voc care pot dezorienta pe spectator. La aceasta se adaugă „aguriri” (lucru care nu e rău!) din care multe sint cel puțin banale (ceea ce e foarte rău!) ceea ce ne face să credem că autorii libretului au uitat că bunul gust și comical pot să se fină foarte bine de mîna. Aceste lipuri sint deosebit de evidente în actele II și III. Primul act se apropie mult mai mult de ceea ce se poate numi o libret operetă după părea mea, este, însă, prea lung pentru rolul său de expunere „datelor problemei”. Acest prim

act conține și valorile artistice reale de pe plan literar: textele „Mie sufletul un biet copac” și „Tărisoară colț de rați”. Primul act ne face să credem în resursele artistice ale libretistilor și să regretăm că au fost atît de zgîrciți în utilizarea lor valoroasă. Pe un asemenea libret inegal, unde poezia se învecinează cu vulgarul, unde dinamismul acțiunii se îngemănă cu lîncezala ei, unde sugestiile genului de operetă sint dublate de cele ale genului revistei, George Klein a pornit să compună muzica. Și pentru că doarea să fie autorul întregii partituri și nu numai a unor schițe melodice și, eventual, armonice, date apoi unor „orchestratori” George Klein a stat cu rîvnă mestesugul compozitional, îndeosebi contrapunctul și orchestrația. Partitura se reține în mod favorabil de pe urma acestui studiu. Orchestrația este vie, cu un caracter modern iar în fessura muzicală, la coruri și în orchestra, compozitorul a realizat fericele momente de polifonie. Pentru conștiințatoarea cu care și-a înțeles răspunderea de creator, George Klein merita toată stima.

Talentul stat cu rîvnă mestesugul compozitional, îndeosebi contrapunctul și orchestrația. Partitura se reține în mod favorabil de pe urma acestui studiu. Orchestrația este vie, cu un caracter modern iar în fessura muzicală, la coruri și în orchestra, compozitorul a realizat fericele momente de polifonie. Pentru conștiințatoarea cu care și-a înțeles răspunderea de creator, George Klein merita toată stima.

FR. SCHAPIRA